

Guia d'Interpretació:

1 - Geografia física: l'arena sempre en moviment.

2 - Usos turístics i recreatius, i serveis ambientals de les platges

3 - Plantes i vegetació.

4 - Animals: - Invertebrats: escopinyes i papallones.
 - Vertebrats: rèptils i aus.

5 - Què hi ha dins la mar? Posidònia, algues i un poc de peix.

6 - Entorn i paisatge.

USOS TURÍSTICS I RECREATIUS, I SERVEIS AMBIENTALS DE LES PLATGES

Els valors naturals de les platges: exemple de serveis ambientals

La percepció que impera avui dia sobre els valors de les platges es veu en contradicció amb la visió de la platja com a sistema natural. La visió més comú per part d'usuaris i empresaris és la d'una àrea de lleure on la gent va a banyar-se, a prendre el sol o a jugar i divertir-se. Una visió més d'acord amb el medi receptor, sobretot en el cas de Menorca, és la valoració dels seus aspectes ambientals i paisatgístics, fins i tot, veient les platges i cales com a destins finals de la pràctica de l'excursionisme i de contacte amb la natura. És per açò que les visions d'explotació i ús, i la de gaudi i protecció s'han de tenir presents a l'hora de realitzar una oferta diversificada del producte de sol i platja, per una banda, i de les cales i les platges, per l'altra.

Independentment de les visions existents les platges s'han d'entendre com un recurs natural, el qual s'ha de preservar, cal anar un poc més enllà del concepte com a espai estàtic i de simple ús estival, i deixar de veure les platges com a un recurs explotable. Els sistemes litorals arenosos, platges, cales i sistemes dunars s'han de conservar per poder gaudir de les seves condicions geoambientals òptimes i compatibles amb la seva explotació. Les platges són uns ecosistemes vius i els sistemes dunars associats representen sistemes dinàmics i fràgils, on qualsevol alteració pot dur a la seva desaparició.

La percepció que volem donar a conèixer és la d'un sistema dinàmic i interactiu entre diversos factors ambientals. Un sistema en continu canvi (a vegades imperceptible per a l'ulla humana), i a la vegada d'un sistema viu. No és un recurs natural, és patrimoni natural. Un patrimoni format per tota una sèrie de valors (naturals), que en conjunt (paisatge) o de forma individual (geologia, morfologia, flora, fauna, etc.), i valors socials (arquitectònics, històrics,

antropològics...) que ofereixen tota una sèrie de serveis ambientals. Llavors, de la conservació d'aquests valors naturals dependrà que en un futur puguem seguir fent ús d'aquests serveis ambientals.

Aquesta oferta de serveis turístics i ambientals, com podem veure al llarg de la guia, és factible a l'illa gràcies a la diversificació i diferenciació de l'oferta mitjançant una classificació de platges i cales realitzada pel Consell Insular de Menorca a l'any 2000. Es classifiquen les platges en tres categories:

- * Tipus A: platges associades a nuclis urbans i amb presència de serveis de tot tipus (2 primeres fotos).
- * Tipus B: platges ubicades dins ANEI amb accés rodat proper i sense serveis turístics (2 fotos intermèdies).
- * Tipus C: platges ubicades dins ANEI amb accés únicament a peu i sense serveis turístics (2 darreres fotos).

(ANEI: Àrea Natural d'Espècial Interès)

Amb aquests tres tipus de platja l'usuari pot gaudir de tres ofertes litorals força diferenciades alhora que equilibrades en quant a nombre pel conjunt de Menorca. Es poden trobar platges urbanes, com ara Sant Tomàs, associades aquestes a platges de tipus B, com ara Binigaus, o bé platges C com cala Pilar. D'aquesta manera l'illa garanteix una oferta de platges amb serveis i usos pròpiament urbans, i platges amb serveis pròpiament ambientals, oferint a més en conjunt, una oferta de paisatges de gran interès.

És per açò que entendrem per usos i serveis turístics totes aquelles instal·lacions de caire temporal destinades al gaudi i satisfacció dels usuaris, així com serveis destinats a la seguretat dels usuaris. Dins aquesta categoria podem trobar a moltes de les platges urbanes serveis de restauració, hamaques, para-sols, velomars, salvament, abalisament, serveis públics de transport, accés fins la mar per discapacitats, entre d'altres.

En ocasions, aquesta oferta de serveis turístics és totalment compatible amb els valors ambientals de la platja. Així, per exemple, en llocs com Son Saura del Nord (Son Parc) o Sant Tomàs, platges pròpiament urbanes on s'ofereixen als usuaris serveis totalment urbans, a la vegada es mantenen uns valors ambientals de sistemes dunars en bon estat de conservació, un paisatge de gran qualitat i una oferta d'excursionisme cap a platges de tipus B associades, com es el cas de Cala Pudent o Binigaus.

I què entenem per valors ambientals? Tots els valors com són l'aigua, l'arena, els penya-segats, la vegetació, els fons marins, les closques que es troben per la platja, els sistemes dunars, etc. Cada un d'aquests valors poden resultar més o manco atractius, ja sigui com a valors propis o bé com a valors conjunts, o poden estar més ben o més mal conservats. Tot i açò aquests valors es troben de forma conjunta a la majoria de platges i cales que descrivim a aquesta guia. L'arena, per exemple, és el valor ambiental comú de cadascuna de les platges, i la seva presència sobre la platja vindrà condicionada pel tipus de substrat associat a cadascuna de les platges, d'aquí la diversitat de colors, la presència de torrents o praderies submergides de *Posidonia oceanica*. En canvi la seva retenció sobre la platja ve condicionada per l'existència de vegetació pròpia de platges i sistemes dunars. Sobre aquests factors que anomenem valors ambientals cal tenir esment tant en les gestions a realitzar com a les actituds personals de cadascun de nosaltres.

L'objectiu d'aquesta guia i d'aquestes fitxes és que el lector es fixi més en tots els detalls de cadascuna de les platges, cales i sistemes dunars, i que els més interessats puguin arribar a identificar les diferències entre cada una de les unitats. A partir de la identificació i el coneixement, s'arriben també a entendre els aspectes geoambientals que juguen un paper important en el manteniment i conservació dels ambients litorals arenosos.

